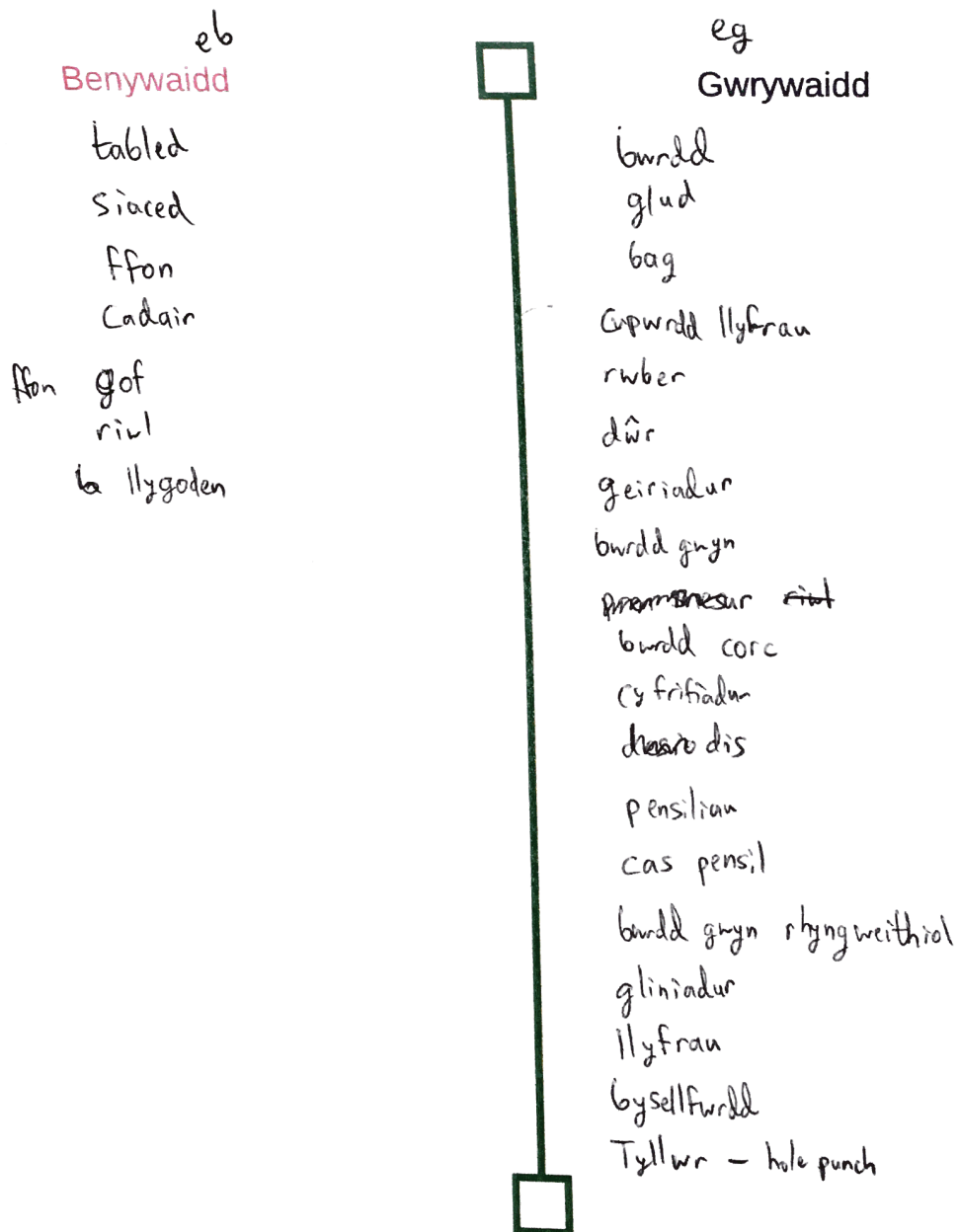


Cenedl Enwau



01/10/19

Cymraeg i bawb

Sing fem mutate after Y/YR/I'R apart from ll & rh

Corridor - corider

tegan - toy

gwasanuth - assembly

Rhaid

~~neidie~~ Rhaid i fi neidie	i fi
Rhaid i ti sgipio	i ti
Rhaid iddo fe reddeg	iddo fe
Rhaid iddo hi siarad	iddo hi
Rhaid i ni fwyta	i ni
Rhaid i chi gwasanu	i chi
Rhaid iddyn nhw gannu	iddyn nhw
Rhaid i David ddansio	i David

Paid â - dent

Paid ^{Treiglodd} ← Llaes

Paid ag - if a verb ~~beginning~~ starting with a vowel

ded - cone

15/10/19

Cymraeg i Bawl

sgwedd - attitude

A - singular } command
rhw - plural }

am > about

ar > on/at

wtih > by

i > to

Gwranddo - Gwrandaw ~~am~~

Gadael - Gadaw

yn y > in the

Cyrraedd - Cyrrhaedd ~~am~~

maen > in

Aros - Arhos

yn y blaen > in the front

Dwend - Dwed / Dywed

Meddwl - Meddyl

	plu	sing
Bod - Be	Byddwch / Bydd	

Ded - Come	Dewch / Dere	
------------	--------------	--

Mynd - Go	Ewch / Cer	
-----------	------------	--

Rhannch - Put

10/09/19

Welsh

Taith ein Hiaeth ← Journey of Language

Symud - move

Brenin - King

- ddigwyddodd - happened

Yn ôl Afynhonnell hon -

sawl - how many

daflen - sheet

gorddymyn - command

ffin - boundary - terfyn

Cyfrif - counting

Geirfa - vocabulary

Sawl - singular e.g. Sawl plentyn sydd yn y dosbarth (small #'s)

Faint - plural e.g. Faint o blant sydd yn y dosbarth (mutation - Mafkal) (big #'s)

y - no vowel yr - vowel

tudalen - page

bring package next week

Trafed - Discuss

Rodd ← imperfect

diwethaf - Last

Dsygen ← once

arall - another, ~~same~~ ^{else}

Llafar iaid - Vowels

dros - over

ai, ae, au - eye

aw - cow

ei, en, ey - say

oi, oe, ou - boy

ow - own

wy -

^ (to bach / aren gorn) ← little roof

cwm ylog - cloud

eliffantod - elephants

dibynnu - depend

mabalgampau - sports day

llygoden - mouse

teledu - tv

cwnnigen - rabbit

ysgwyddau - Primary

her - challenge

hwt - silly

eb = enw benywaidd (nf)

un = feminine

dull - method

eg = enw gwrywaidd (nm)

dau / dy = everything

dawn - talent / ability

be = berf (vb)

tri = T. Llaes

sail - foundation

troes - dough

meddal - soft

trwynol - nasal

Llaes -

draw - over

p | b

p | mh

p | ph

symud - move

t | d

t | nh

t | th

c | g

c | ngh

c | ch

b | f

b | m

d | dd

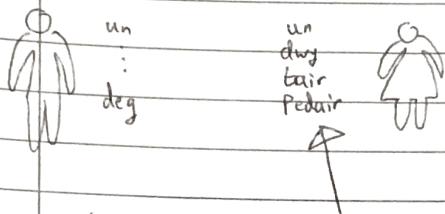
d | n

g | /

g | ng

ll | l

m | f



Mutation only after feminine un
dau ^{dwg} - always mutates meddal
tri - ~~the~~ does mutation

pum = 5 of something
 chwe = 6 of something

Deinameg Mynegi Barn - Expressing Opinion Dynamics

Dw i'n hoffi	<i>I like</i>	Dw i eisiau	<i>I want/I want to</i>
Dw i ddim yn hoffi	<i>I don't like</i>	Dw i'n meddwl bod	<i>I think that</i>
Dw i'n mwynhau	<i>I enjoy</i>	Fy hoff ___ ydy ___	<i>My favourite</i>
Dw i ddim yn mwynhau	<i>I don't enjoy</i>	Fy nghas ___ ydy ___	<i>My least favourite</i>
Dw i'n dwlu ar	<i>I adore</i>	Dw i'n cytuno	<i>I agree</i>
Dwi'n casau	<i>I hate</i>	Dw i'n anghytuno	<i>I disagree</i>
Dw i wrth fy modd	<i>I really really like</i>	Dw i ddim yn cytuno	<i>I don't agree</i>

Deinameg Amser Presennol - Present Tense Dynamics

Ydw i...?	<i>Do I...?</i>	Mae ___ gyda fi	<i>I have a ___</i>
Wyt ti...?	<i>Do you...?</i>	Mae ___ gyda fe	<i>He has a ___</i>
Ydy e... / Ydy hi...?	<i>Does he...?</i>	Mae ___ gyda hi	<i>She has a ___</i>
Ydyn ni...?	<i>Does she...?</i>	Does dim ___ gyda ni	<i>We don't have a ___</i>
Ydych chi...?	<i>Do you (all)...?</i>	Mae'n ___	<i>It's ___</i>
Ydyn nhw...?	<i>Do they...?</i>	e.g. Mae'n hyfryd	e.g. <i>It's lovely</i>

Dw i'n	<i>I/I am</i>	Dydyn nhw ddim yn	<i>They don't/They are not</i>
Rydw i'n...	<i>I/I am</i>	Mae e'n	<i>He/He is</i>
Rwyn	<i>I/I am</i>	Mae hi'n	<i>She/She is</i>
Dw i ddim yn	<i>I don't/I'm not</i>	Dydy e ddim yn	<i>He doesn't/He isn't</i>
Rydyn ni'n	<i>We/We are</i>	Dydy hi ddim yn	<i>She doesn't/She isn't</i>
Dydyn ni ddim yn	<i>We don't/We aren't</i>	Maen nhw'n	<i>They/They are</i>

Important sentence starters - Deinameg Pwysig

Es	<i>I went</i>	Aeth e	<i>He went</i>
Ces i	<i>I had</i>	Aeth hi	<i>She went</i>
Gwnes i	<i>I did</i>	Hoffet ti	<i>Would you like to</i>
Gwelais i	<i>I saw</i>	Hoffwn i	<i>I would like to</i>
Clywais i	<i>I listened</i>	Bydda i'n	<i>I will</i>
Chwaraeais i	<i>I played</i>	Bydd hi'n	<i>It was</i>
Gwyliais i	<i>I watched</i>	Roeddwn i'n	<i>I was</i>
Gwrandawais i	<i>I listened</i>	Roedd hi'n	<i>It was</i>
Mae'n well gyda fi	<i>I prefer</i>	Dw i'n cytuno	<i>I agree</i>
Roedd well gyda fi	<i>I preferred</i>	Dwi'n anghytuno	<i>I disagree</i>

Cysyllteiriau - Connectives

a / ac	and	achos	because
ond	but	wedyn	then
neu	or	felly	therefore/so
pan	when	er	although
hefyd	also	yna	there
os	if	wrth	while

Pam?	<i>Why?</i>
Pam lai?	<i>Why not?</i>
Iawn!	<i>Fine!</i>
Diolch byth!	<i>Thank goodness!</i>
Ych a fi!	<i>Yuck!</i>
Paid!	<i>Stop!</i>
O'r diwedd!	<i>At last!</i>



Time Phrases

Ar ddydd...	On... ..day
Ob dydd	Every day
Ob wythnos	Every week
Ar y penwythnos	On the weekend
Am bythefnos	For a fortnight
Am wythnos	For a week
Am fis	For a month
Yn ystod	During
Yn fy amser sbar	In my spare time
Byth	Never
Wastad	always
Weithiau	Sometimes
Cyn...	Before...
Past	
Ddoe	Yesterday
Echddoe	The day before yesterday
Wythnos diwethaf	Last week
Mis diwethaf	Last month
Y llynedd	Last year
Penwythnos diwethaf	Last weekend
Neithiwr	Last night
Present	
Y bore 'ma	This morning
Y prynhawn 'ma	This afternoon
Heddiw	Today
Heno	Tonight
Gyda'r nos	This evening
Eleni	This year
Nawr	Now
Future	
Yfory	Tomorrow
Wythnos nesaf	Next week
Mis nesaf	Next month
Blwyddyn nesaf	Next year
Nos yfory	Tomorrow night
Ar ôl...	After
Nes ymlaen	Later on



Connectives

a / ac	and
aches	because
ond	but
wedyn	then
neu	or
felly	therefore / so
pan	when
although	er
also	hefyd
there	yna
If	os

Idioms

Nawr a yn y man	Now and again
Cyn boir	Before long
O bryd'w gilydd	Now and then
Heb osiac onibai	Without a doubt
Ar y llw arall	On the other hand
Dros ballestri	Over the top
Ar ben' byd	On top of the world
Chwara teg	Fair play
Fel arfr	Usually
I ddwed y gwir	To tell you the truth
I fod ylonest	To be honest
O dro ilro	From time to time
Does dim ots	It doesn't matter
Ar y cyfan	On the whole
Trwy'r anser	All the time
Ar hyn obryd	At the moment
Cyn gyntd a phosibl	As soon as possible
Mae'n h'n bryd	It's high time
Wedi'r awbl	After all
Yn gyntaf	Firstly
Yn ail	Secondly
Yn drydedd	Thirdly
Yn olaf	Finally
I gloi	To finish
Yn bendant	Definitely
Ta beth	Anyway
Er hynny	None the less
Sut bynnag	However
Beth bynnag	Whatever



"How" words

..... iawn	very
Eitha.....	Quite.....
Rhy...	Too
Mor...	So
Hollol	Completely
Tipyn bach yn..	a bit
Braidd yn	rather
Ddim yn o gwbl!	Not at all
Gormod o.....	Too much/many.....
Digon o...	Enough / Plenty of....
Llawer o.....	Lots of
Ychydig o....	A bit / few of.....
Hynod o...	Extremely
Dros ben	Extremely

Expressing an opinion

Dw i'n hoffi...	I like
Dw i'n hoff o	I'm fond of
Dw i'n mwynhau	I enjoy
Dw i'n dwlu ar	I love
Dw i wrth fy modd gyda	I'm in my element with
Mae'n well gyda fi	I prefer
Mae'n gas gyda fi	I dislike
Dw i'n casau	I hate
Dw i ddim yn hoffi	I don't like
Dw i ddim yn mwynhau	I don't enjoy
Yn fy marn i	In my opinion
Dw i'n meddwl bod	I think that
Dw i'n credu bod	I believe that
Dw i'n cytuno	I agree
Dw i'n anghytuno	I disagree
Fy hoff ydy.....	My favourite is.....
Fy nghas ydy.....	My least favourite is.....
Mae yn well na.....	is better than.....
Mae yn waeth na.....	is worse than.....

Question form

Yes

No

Wyt ti?	Do you? Are you?	Ydw	Nac ydw
Ydy....?	Is...? Does...?	Ydy	Nac ydy
Oes....gyda ti?	Have you got a ..?	Oes	Nac oes
Oes....?	Is there a...?	Oes	Nac oes
Oedd...?	Was there a...?	Oedd	Nac oedd
Est ti...?	Did you go..?	Do	Na ddo
Hoffet ti..?	Would you..?	Hoffwn	Na hoffwn
Bydd...?	Will...?	Bydd	Na fydd



Positive Adjectives😊

Anhygoel	Amazing	Da	Good
Prydferth	Beautiful	Gwych	Great
Bendigedig	Brilliant	Golygus	Handsome
Cŵl	Cool	Hapus	Happy
Hawdd	Easy	Diddorol	Interesting
Mwynheuol	Enjoyable	Caredig	Kind
Ardderchog	Excellent	Bywiog	Lively
Cyffrous	Exciting	Hyfryd	Lovely
Ffantastig	Fantastic	Neis	Nice
Ffasiynol	Fashionable	Cwrtais	Polite
Cyfeillgar	Friendly	Poblogaidd	Popular
Hwyl	Fun	Pert	Pretty
Doniol	Funny	Ymlaciol	Relaxing
Hael	Generous	Defnyddiol	Useful



Negative Adjectives



Ofnadwy	Awful	Cas	Nasty
Diflas	Boring	Drwg	Naughty
Plentynaid	Childish	Swnllyd	Noisy
Peryglus	Dangerous	Hen ffasiwn	Old fashioned
Anodd	Difficult	Sbwriel	Rubbish
Brwnt	Dirty	Trist	Sad
Ffiaidd	Disgusting	Swil	Shy
Dwl	Dull	Drewllyd	Smelly
Drud	Expensive	Llym	Strict
Caled	Hard	Twp	Stupid
Erchyll	Horrible	Hyll	Ugly
Anghwrtais	Impolite	Aniddorol	Uninteresting
Diog	Lazy	Gwastraff amser	Waste of time
Uchel	Loud	Od	Weird



Remember, adjectives after some words, like yn, 'n, have a soft mutation
e.g. achos mae'n ddiddorol, Mae Abertawe yn wych, Roedd hi'n ddoniol

C G T D P B B F D Dd
G / M F Rh R Ll L